

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind fondurile europene de antreprenoriat social

COM(2011) 862 final – 2011/0418 (COD)

(2012/C 229/10)

Raportor: **dna Ariane RODERT**

La 20 ianuarie 2012 și, respectiv, 17 ianuarie 2012, în conformitate cu articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul și Parlamentul European au hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la:

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind fondurile europene de antreprenoriat social

COM(2011) 862 final – 2011/0418 (COD).

Secțiunea pentru piața unică, producție și consum, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 17 aprilie 2012.

În cea de-a 481-a sesiune plenară, care a avut loc la 23 și 24 mai 2012 și (ședința din 23 mai) Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 194 de voturi pentru, 1 vot împotriva și 9 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Comitetul Economic și Social European (CESE) salută propunerea de regulament a Comisiei Europene privind fondurile europene de antreprenoriat social, prin care urmează a fi reglementată dezvoltarea acestui tip de fonduri, asigurându-se claritatea și siguranța pentru toate părțile implicate, facilitând, în același timp, atragerea transfrontalieră de capital.

1.2 Întreprinderile sociale reprezintă un sector în creștere, care aduce o contribuție valoroasă la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020. CESE salută abordarea acestui sector de către Comisie, precum și faptul că aceasta dorește să promoveze dezvoltarea și creșterea lui.

1.3 Un domeniu prioritar de acțiune îl constituie asigurarea unui acces mai bun la un capital adecvat pentru întreprinderile sociale. CESE dorește să sublinieze totuși faptul că această inițiativă ar trebui privită ca fiind doar unul dintre numeroasele instrumentele financiare adaptate, necesare urgent, care trebuie dezvoltate în continuare.

1.4 CESE solicită Comisiei să nu elaboreze o nouă definiție pentru antreprenoriatul social, ci să utilizeze definiția deja stabilită în Inițiativa pentru antreprenoriatul social. Sunt necesare în special coordonarea și clarificarea diverselor condiții menționate în regulament, în care este admisă alocarea profitului către proprietari. Trebuie evidențiate în mod clar caracteristicile specifice ale întreprinderilor sociale în comparație cu întreprinderile orientate exclusiv spre maximizarea câștigului, precum și orientarea fondului în comparație cu alte tipuri de fonduri cu capital de risc mai convenționale.

1.5 Unele dintre instrumentele de capitaluri participative propuse prezintă, în opinia CESE, riscul de a nu putea influența decât într-o măsură limitată investițiile în întreprinderile sociale, întrucât structura instrumentelor de investiții propuse presupune raporturi de posesiune care nu corespund,

în multe cazuri, formei juridice în cadrul căreia își desfășoară activitatea multe întreprinderi sociale. Cele mai interesante instrumente pentru aceste forme juridice, care ar trebui dezvoltate în continuare, sunt împrumuturile propuse pe termen lung, respectiv o anumită libertate de acțiune privind „orice alt tip de participare”.

1.6 Trebuie luate în considerare și alte caracteristici specifice ale întreprinderilor sociale. Trebuie luate în considerare, de exemplu, dificultățile privind cesiunea participațiilor către întreprinderi care furnizează servicii persoanelor vulnerabile sau marginalizate, impactul asupra autoevaluării întreprinderilor sociale în ceea ce privește independența lor, modelele lor specifice de gestionare, necesarul de investiții prevăzut mai curând pe termen lung decât pe termen scurt, precum și posibilitățile mai mici de amortizare.

1.7 În vederea sporirii eficacității acestui tip de fonduri pentru întreprinderile sociale, ele ar trebui privite ca parte componentă a unei soluții de capital hibrid, aceasta fiind cea mai adecvată pentru finanțarea întreprinderilor sociale. În cadrul capitalului hibrid, asistența financiară este combinată cu împrumuturile „răbdătoare”, pe termen lung, și cu alte instrumente, proprietatea în sectorul public, respectiv garanțiile de stat asigurând longevitatea și durabilitatea. Combinarea cu alte forme de capital privat, cum ar fi contribuțiile și donațiile, precum și formele de participare mai adecvate la „întreprinderi de portofoliu” (astfel cum sunt desemnate obiectivele investițiilor – și anume întreprinderile sociale – în regulament), cum ar fi participările fără drept de vot, ar trebui, de asemenea, luate în considerare.

1.8 În regulament se propune ca aceste noi fonduri să se adreseze inițial clienților profesionali și persoanelor individuale înstărite, cu o investiție minimă în valoare de 100 000 EUR. CESE dorește să sublinieze totuși faptul că acest tip de fonduri ar trebui deschise, pe termen lung și în condiții de siguranță, și pentru investitorii mai mici și publicul larg.

1.9 Cea mai mare problemă a acestei propuneri o constituie faptul că trebuie măsurate impactul social al întreprinderilor de portofoliu și influența lor asupra societății și trebuie elaborat un raport cu privire la acestea. CESE recomandă ca punct de pornire analiza și cooperarea comună la nivelul UE, în timp ce criteriile și indicațiile trebuie stabilite la nivel național, în funcție de forma, orientarea și obiectul întreprinderilor, cu implicarea tuturor părților interesate.

1.10 Competența Comisiei de a emite acte juridice delegate cu scopul de a defini conceptele-cheie ar trebui exercitată cât mai curând posibil și ar trebui să fie susținută de o consultare largă și deschisă a reprezentanților părților implicate, și anume societățile de administrare de fonduri, investitorii și întreprinderile sociale.

1.11 Ar trebui inițiate programe de promovare a disponibilității de a investi, precum și alte forme de consolidare a capacităților pentru toate părțile implicate, cu scopul de a asigura încrederea și de a construi în comun structuri adaptate acestui tip de fonduri orientate către antreprenoriul social.

2. Introducere

2.1 În Actul privind piața unică ⁽¹⁾, Comisia s-a angajat să adopte o serie de măsuri de promovare a dezvoltării și a creșterii întreprinderilor sociale din Europa. Propunerea privind un cadru juridic european pentru fondurile de antreprenoriul social se numără printre aceste măsuri, evidențiate, de asemenea, în „Inițiativa pentru antreprenoriul social”, ca măsură esențială ⁽²⁾.

2.2 Întreprinderile sociale reprezintă un sector în creștere în UE, iar investițiile sociale ar putea să devină, potrivit estimărilor, o piață cu o valoare de peste 100 de miliarde EUR ⁽³⁾. Acest fapt indică în mod clar potențialul pe care îl deține acest sector. Dacă s-ar asigura continuarea procesului de creștere și dezvoltare a acestui sector, s-ar aduce o contribuție valoroasă la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020. Totuși, dispozițiile juridice de la nivelul UE și de la nivel național nu sunt adaptate pentru a facilita atragerea de capital pentru acest tip de întreprinderi, fapt indicat cu claritate de către CESE în avizul său exploratoriu intitulat „Antreprenoriul social și întreprinderile sociale”, INT/589 ⁽⁴⁾.

2.3 În această propunere de regulament privind fondurile europene de antreprenoriul social (denumit în continuare „regulamentul”) sunt stabilite reguli și cerințe uniforme pentru administratorii societăților de plasament colectiv, care doresc să utilizeze denumirea de „fond european de antreprenoriul social”. În regulament sunt stabilite norme privind aceste fonduri pentru a asigura încrederea, siguranța și credibilitatea în rândul investitorilor și pentru a promova, în același timp, pentru a sprijini dezvoltarea întreprinderilor sociale, prin creșterea eficienței procurării de fonduri prin intermediul investitorilor privați. Propunerea a fost precedată de o consultare publică desfășurată în 2011, precum și de o evaluare a impactului.

2.4 În prezentul aviz sunt stabilite domeniile prioritare și sunt pronunțate recomandări pentru clarificări, care ar trebui realizate, în vederea obținerii rezultatului dorit de către fondurile europene de antreprenoriul social.

3. Observațiile CESE cu privire la propunerea de regulament

3.1 Capitolul I – Obiect, domeniu de aplicare și definiții

3.1.1 CESE salută intenția Comisiei de a sprijini întreprinderile sociale în Europa și de a le mări vizibilitatea și salută, de asemenea, faptul că accesul la capitalul pentru dezvoltare și creștere este privit ca domeniu prioritar. În opinia CESE, propunerea de regulament poate facilita procurarea de capital privat pentru anumite părți ale sectorului întreprinderilor sociale/antreprenoriului social. Comitetul consideră această inițiativă ca fiind necesară, alături de alte propuneri din cadrul Inițiativei pentru antreprenoriul social, în care este menționată și necesitatea altor tehnici de finanțare.

3.1.2 Capitalul are o însemnătate fundamentală pentru creșterea întreprinderilor sociale și pentru expansiunea acestui sector, totuși, din cauza formei sale, anumite părți ale capitalului descris în regulament sunt greu accesibile întreprinderilor sociale, în special în ceea ce privește economia socială. Prezentul regulament ar trebui să fie considerat, prin urmare, drept una dintre numeroasele măsuri necesare în vederea asigurării unui acces mai bun al întreprinderilor sociale la fondurile de capital.

3.1.3 În cazul instrumentelor financiare menționate în regulament [la articolul 3 alineatul (1) litera (c)], accentul ar trebui pus pe instrumentele de creditare, cum sunt așa-numitele împrumuturi „răbdătoare”, cu dobândă avantajoasă (în engleză *patient capital*), întrucât pentru unii actori pot fi mai dificil de utilizat instrumentele de capitaluri proprii. Multe întreprinderi sociale din Europa se află în posesia membrilor lor, a partenerilor, a fundațiilor sau a organizațiilor non-profit, fapt care face dificilă, în multe cazuri, o participare externă. Alte forme de participare mai adecvate, deja existente în unele state membre, cum ar fi acțiunile speciale fără drept de vot liber transferabile și diferitele titluri de creanță, ar trebui considerate drept titluri de valoare și alte active financiare în întreprinderile sociale. Avantajele fiscale ar trebui examinate, de asemenea, mai îndeaproape, în calitate de parte a modelului de venituri.

3.1.4 În cazul instrumentelor de investiții menționate în regulament [la articolul 3 alineatul (1) litera (c) punctul v], ar trebui pus un accent sporit pe instrumentele utilizate de obicei de întreprinderile sociale, acestea corespunzând mai bine caracteristicilor lor, precum titlurile de capital, inițiativele speciale din cadrul sectorului financiar (bănci cooperatiste ⁽⁵⁾, băncile etice și sociale ⁽⁶⁾ și băncile comerciale cu programe sociale ⁽⁷⁾),

⁽¹⁾ COM(2011) 206 final.

⁽²⁾ COM(2011) 682 final.

⁽³⁾ A se vedea J.P. Morgan, „Impact Investments: An Emerging Asset Class”, 2011.

⁽⁴⁾ JO C 24, 28.1.2012, p. 1.

⁽⁵⁾ www.eurocoopbanks.coop

⁽⁶⁾ www.triodos.be

⁽⁷⁾ www.bancaprossima.com, <https://www.unicredit.it/it/chisiamo/per-le-imprese/per-il-non-profit/universo-non-profit.html> și www.ubibanca.com/page/ubi-comunita

instrumentele inovatoare precum „obligațiunile cu impact social”⁽⁸⁾, precum și soluțiile avantajoase finanțate prin impozitare. Acestea și alte active financiare pot face parte din „capitalul hibrid”, utilizat mai ales de întreprinderile sociale.

3.1.5 Ar trebui încurajate participațiile din bugetul public la aceste fonduri, printre altele la „fonduri ale fondurilor” sau la fondurile de pensii, ca garanție pentru longevitatea investițiilor. CESE dorește să sublinieze, dimpotrivă, faptul că un angajament din bugetul public nu trebuie amestecat cu fondurile structurale, care au un obiectiv politic diferit.

3.1.6 În definiția conceptului de „întreprinderi eligibile din portofoliu”, astfel cum sunt numite întreprinderile sociale în regulament, se menționează o limită maximă pentru cifra de afaceri anuală în valoare de 50 de milioane EUR [articolul 3 litera (d)]. Ar trebui avută în vedere eliminarea acestei limite maxime, întrucât ea ar putea mai curând frâna eforturile de expansiune. O astfel de limită maximă ar putea exclude, de asemenea, întreprinderile sociale care își desfășoară activitatea în anumite domenii, cum ar fi acela al asistenței medicale și al îngrijirii, precum și cel al locuințelor sociale.

3.1.7 CESE consideră important să se mențină definiția privind antreprenoriatul social, precum și cea privind întreprinderile sociale în sensul Inițiativei pentru antreprenoriat social. În regulament este propusă o definiție ușor modificată a așa-numitelor întreprinderi eligibile din portofoliu [articolul 3 alineatul (1) litera (d)]. Diferența apare, printre altele, în descrierea activității (articolul 3 alineatul 1 litera d punctul i). În opinia CESE, obiectul întreprinderii ar trebui descris mai bine, întrucât sectorul întreprinderilor sociale este complex și cuprinde numeroase activități diferite.

3.1.8 În ceea ce privește profiturile [articolul 3 alineatul (1) litera (d) punctul (ii)], CESE dorește să facă trimitere la Avizul INT/589, în care se subliniază cu claritate faptul că întreprinderile sociale „nu sunt orientate preponderent către obținerea de profit, excedentele fiind în primul rând reinvestite, și nu distribuite acționarilor sau proprietarilor privați”. Trebuie clarificată formularea din regulament potrivit căreia sunt permise profiturile și ele pot fi distribuite acționarilor și proprietarilor, expunându-se în continuare faptul că profiturile sunt utilizate pentru îndeplinirea obiectivelor sociale prioritare ale întreprinderii, iar cazurile extrem de rare, în care poate fi acordată o derogare, se supun unor norme clare, astfel încât să nu fie periclitat obiectivul social. Această abordare, precum și normele aferente trebuie expuse mai clar în regulament, cu scopul de a delimita acest regulament de activitatea desfășurată în paralel în legătură cu regulamentul privind fondurile de capital de risc, care se adresează întreprinderilor mici și mijlocii⁽⁹⁾.

3.1.9 Definirea tipurilor de bunuri sau servicii, a metodelor de producție a bunurilor, respectiv de prestare de servicii, și a grupurilor-țintă ale activităților cu scop social [articolul 3 alineatul (1) litera (d) punctul (i) și articolul 3 alineatul (2)] trebuie realizată împreună cu un grup de lucru, în care să fie reprezentate, de asemenea, întreprinderile sociale. Componenta

acestui grup de lucru trebuie să reflecte diversitatea întreprinderilor sociale din Europa.

3.1.10 Ar trebui să existe o a patra cerință aplicabilă „întreprinderilor eligibile din portofoliu”. În cazul dizolvării întreprinderii sociale, majoritatea activelor acesteia (de exemplu, un minimum de 60-70 %) nu poate fi repartizată între parteneri, acționari, proprietari sau lucrători, ci trebuie utilizată pentru obiective cu impact social.

3.1.11 Prezentul regulament se adresează inițial clienților profesionali și „persoanelor individuale înstărite”. În acest context ar trebui menționați, de asemenea, investitorii specializați din sectorul public și din cel non-profit, de exemplu, băncile cooperatiste și băncile cu orientare socială. CESE recomandă totuși Comisiei să elaboreze, cât mai curând posibil, un calendar pentru deschiderea fondului pentru comunitate, deoarece acest tip de participare este extrem de interesantă, de asemenea, pentru comunitate.

3.2 Capitolul II – Condiții pentru utilizarea denumirii „Fond european de antreprenoriat social”

3.2.1 CESE consideră că la început este adecvată cerința potrivit căreia cel puțin 70 % din capitalul obținut să fie investit în active, acestea reprezentând investiții calificate. Cu toate acestea, activele neautorizate trebuie reglementate în restul de 30 % de active ale fondului, pentru a sublinia și mai mult orientarea fondului către întreprinderile sociale. Trebuie solicitată în permanență examinarea adecvării achiziției altor active, în afara investițiilor neautorizate [articolul 5 alineatul (1)]. Investițiile solide și durabile, cum ar fi obligațiunile de stat, trebuie stimulate în sensul stabilității fondului. Din acest motiv trebuie clarificată, de asemenea, definiția conceptelor de numerar și echivalente de numerar.

3.2.2 Propunerea de regulament privind fondurile europene de antreprenoriat social și Directiva privind anumite organisme de plasament colectiv în valori mobiliare („Directiva OPCVM”) ⁽¹⁰⁾ prezintă numeroase similitudini. Trebuie evidențiate în mod clar aceste similitudini, precum și diferențele. Acest fapt este valabil în special pentru definiția conceptului de clienți profesionali (articolul 6), activitatea administratorilor (articolul 7) și utilizarea fondului (articolul 8). Deoarece întreprinderile sociale sunt adesea întreprinderi mici și care își desfășoară activitatea la nivel local, este importantă facilitarea activității fondurilor mai mici pe aceste piețe. Prin urmare, valoarea-limită a investiției minime în valoare de 100 000 EUR ar trebui reconsiderată pe termen lung [articolul 6 litera (a)].

3.2.3 Posibilele conflicte de interese trebuie identificate, evitate, soluționate și monitorizate, precum și raportate, cât mai curând posibil. Măsurile privind evitarea conflictelor de interese trebuie să fi fost elaborate înainte de intrarea în vigoare a regulamentului. Comisia ar trebui să clarifice deja ce intenționează prin aceste măsuri [articolul 8 alineatul (5)]. Trebuie clarificat, de asemenea, ce norme se aplică în cazul conflictelor de interese dintre întreprinderi de portofoliu și investitori și/sau administratorii fondurilor [articolul 8 alineatul (2)].

⁽⁸⁾ www.socialfinance.org.uk/sib
⁽⁹⁾ COM(2011) 860/2 final.

⁽¹⁰⁾ Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009.

3.2.4 Regulamentul privind fondurile europene de antreprenoriat social depinde, în mare măsură, de capacitatea de a măsura impactul social și influența asupra societății, ceea ce este extrem de dificil. Nu există în prezent nicio procedură clară, care ar putea fi adaptată cu ușurință mediului în care funcționează fondurile europene de antreprenoriat social. Este mai importantă măsurarea impactului social (atât calitativ, cât și cantitativ) al activităților decât acela al întreprinderilor de portofoliu. În loc să se caute o procedură **uniformă** de monitorizare și evaluare a impactului social, ar trebui creat, mai curând, un cadru al UE care să conțină criterii și indicatori măsurabili, stabiliți la nivel național. Comisia ar trebui să clarifice deja ce obiective urmărește prin măsurarea impactului social și a influenței asupra societății, inițiind un studiu privind diferitele proceduri de măsurare și experiențele în colaborarea cu întreprinderile sociale, cercetătorii și investitorii de capital.

3.2.5 Un aspect fundamental al întreprinderilor sociale îl constituie independența lor. Prin urmare, procedurile pe care le utilizează administratorii fondurilor din regulamentul pentru „evaluare și monitorizare a măsurii în care societățile eligibile din portofoliu [...] obțin efectele sociale pozitive [...]” trebuie clarificate astfel încât să fie exprimat faptul că administratorii fondurilor au obligația să le raporteze investitorilor cu privire la impactul social, pentru a se asigura faptul că participațiile sunt într-adevăr plasate în activități sociale [articolul 9 alineatele (1) și (2)]. Ambiguitatea legată de acest aspect din regulamentul duce la neînțelegeri cu privire la rolul administratorilor de fonduri, de aceea propunerea de regulament trebuie îmbunătățită în această privință. Este atât inadecvat, cât și lipsit de realism să fie necesar ca impactul social să fie măsurat și monitorizat de către administratorii fondurilor, întrucât, pe de o parte, ar fi limitată astfel independența întreprinderilor sociale, iar pe de altă parte, lipsesc metodele adecvate pentru o măsurare și o monitorizare eficiente.

3.2.6 Problema măsurătorii apare, de asemenea, în dispozițiile privind raportul anual și în metoda utilizată pentru a măsura rezultatele sociale [articolul 12 alineatul (2) litera (a)]. Ar trebui clarificat modul în care se adaptează raportarea la specificațiile metrologice, pe care intenționează Comisia să le instituie.

3.2.7 În plus, raportul anual le oferă administratorilor de fonduri posibilitatea vânzării în legătură cu întreprinderi eligibile din portofoliu [articolul 12 alineatul (2) litera (b)]. Este necesar să se clarifice în regulamentul ce norme se aplică pentru vânzarea întreprinderilor eligibile din portofoliu. O întreprindere socială care, de exemplu, prestează servicii sociale pentru grupurile-țintă vulnerabile și marginalizate nu poate fi vândută în același mod ca participațiile la întreprinderile orientate spre profit, din cauza activității sensibile. Este necesar ca investitorii și administratorii de fonduri să fie informați cu privire la caracteristicile specifice și, prin urmare, la sensibilitatea acestor activități și să acționeze în consecință. Comisia ar trebui să precizeze, de asemenea, modul în care trebuie tratată piața secundară, care se formează din vânzări de acest tip. Multe întreprinderi sociale au nevoie de investiții durabile și pe termen lung, pentru a-și putea extinde activitatea.

3.2.8 Este necesar să se clarifice în ce raport se află metoda de măsurare a impactului social, prevăzută de Comisie, cu

metoda prin care administratorii fondurilor trebuie să informeze investitorii, precum și în legătură cu modul în care aceste informații în legătură cu fondurile trebuie transmise investitorilor [articolul 13 alineatul (1) literele (c) și (d)]. Sunt importante, de asemenea, descrierea celorlalte active, în calitate de investiții eligibile, precum și informațiile în legătură cu criteriile utilizate pentru selecția lor. Regulamentul ar trebui să conțină, de asemenea, dispoziții cu privire la activele și investițiile inadmisibile pentru această parte a fondului [articolul 13 alineatul (1) litera (e)]. În ceea ce privește procedurile și modelele de calcul ale fondului în vederea evaluării activelor [articolul 13 alineatul (1) litera (g)], CESE consideră că ar trebui elaborat un model adaptat întocmai la formele și activitățile întreprinderilor sociale.

3.3 Capitolul III – Supraveghere și colaborare administrativă

3.3.1 Prevederile privind măsurile și sancțiunile administrative care se aplică în cazul încălcării dispozițiilor prezentului regulament trebuie să fie unitare pe întregul teritoriu al UE. Prin urmare, aceste prevederi trebuie stabilite la nivelul Uniunii, și nu trebuie lăsate în responsabilitatea statelor membre [articolul 20 alineatul (2)]. Prevederile trebuie să fie eficiente, proporționate și să aibă efect de descurajare. Prin urmare, trebuie elaborate măsuri suplimentare, dincolo de interzicerea utilizării denumirii de „Fond european de antreprenoriat social”, deoarece prin această inițiativă se construiește, de asemenea, încrederea și se reduce abuzul. Este necesară elaborarea de mecanisme de protecție pentru întreprinderi de portofoliu din cadrul fondului, astfel încât acestea să își poată desfășura activitatea în continuare și în cazul în care sunt aplicate sancțiuni împotriva administratorilor fondului.

3.4 Capitolul IV – Dispoziții tranzitorii și finale

3.4.1 În regulamentul se menționează în mai multe locuri faptul că, pentru o perioadă de patru ani de la data intrării în vigoare a regulamentului, 2013, i se încredințează Comisiei competența de a adopta acte juridice delegate. Multe dintre aceste competențe au o importanță crucială pentru configurarea fondului, de exemplu, în ceea ce privește domeniul de activitate (bunuri, servicii și proceduri pentru producția acestora), o posibilă alocare a profitului și conflictele de interese. Este necesară implicarea tuturor părților interesate în adoptarea actelor juridice, și anume societățile de administrare de fonduri, investitorii și întreprinderile sociale. Un rol important în acest context îl poate juca grupul consultativ prevăzut în cadrul Inițiativei pentru antreprenoriat social, care deține reprezentanți ai tuturor părților implicate.

4. Alte observații

4.1 Rezultatele prezentului regulament trebuie evaluate continuu pentru a asigura faptul că grupurile-țintă esențiale ale întreprinderilor sociale (reprezentate, adesea, de economia socială) au primit, într-adevăr, un acces mai bun la capitalul utilizabil. CESE va lua în considerare anual acest aspect în activitatea sa în colaborare cu întreprinderile sociale și cu economia socială.

4.2 Întrucât conceptul de fonduri sociale în sens larg (private sau publice) este necunoscut sau relativ limitat în majoritatea statelor membre, ar trebui dezvoltată o strategie în vederea măririi vizibilității fondurilor sociale. În multe state europene nu există fonduri comparabile, iar în statele în care acestea

există, nu sunt cunoscute îndeajuns. Comisia intervine în momentul în care trebuie colectate și diseminate cunoștințe cu privire la aceste instrumente inovatoare și funcționale pentru promovarea creșterii și expansiunii întreprinderilor sociale în Europa.

4.3 Sunt necesare, de asemenea, asistență și programe privind disponibilitatea de a investi și consolidarea capacităților (în ceea ce privește structura și înțelegerea) pentru toate părțile implicate – investitori, administratori de fonduri și întreprinderi de portofoliu – atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre. Un rol central revine, în acest context, „intermediarilor financiari”, care există deja în mai multe state membre, motiv pentru care ar trebui promovată dezvoltarea lor. Demn în

menționat este, de asemenea, faptul că investițiile în întreprinderile sociale sunt descrise în mai multe contexte ca investiții cu risc scăzut ⁽¹⁾, aspect ce trebuie subliniat în aceste programe.

4.4 În regulamentul se menționează extrem de des, în mod incorect, „acționarii” întreprinderilor sociale, ceea ce implică, prin urmare, faptul că societatea pe acțiuni este cea mai obișnuită formă juridică de întreprindere socială. Acest lucru nu este adevărat și poate induce în eroare. Corect este să se folosească termenul de „membri” ori „parteneri” ai întreprinderilor sociale, care sunt mai ales cooperative, asociații, fundații și societăți cu răspundere limitată (care nu au acțiuni, ci părți sociale și membri).

Bruxelles, 23 mai 2012

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON

⁽¹⁾ În 2011, Banca Italiei indică o rată de nerambursare în cazul organizațiilor non-profit de 4,3 %, aflată mult sub rata pentru toate sectoarele (5,4 %), în cazul întreprinderilor non-financiare rata de nerambursare este de 7,9 %, iar la microîntreprinderi de 10,3 %. Băncile cooperatiste raportează o rată de nerambursare de numai 0,6 % în cazul organizațiilor non-profit (sursă: Federcasse, Asociația Italiană a Cooperativelor de Credit).